

स्वर्जिकः, स्वर्जिन *m.* 1 Natron. -2 Salt-petre, nitre.
स्वर्णम् [सुष्ठु अर्णो वर्णो यस्य] 1 Gold. -2 A golden coin. -3 A kind of red chalk (गैरिक); असृक्क्षरन्ति धाराभिः स्वर्णधारा इवाचला: Rām. 7. 7. 15. -4 A kind of plant (Mar. धोत्रा). -**Comp.** -अङ्गः the Aragvadhā tree. -अरिः sulphur. -कणः a kind of bdellium (Mar. कणगुग्गुळ). -कणः, -कणिका a grain of gold. -काय *a.* golden-bodied. (-यः) *N.* of Garuḍa. -कारः, कृत् a goldsmith. -गर्भः (=हिरण्यगर्भः) *N.* of Brāhma. -गैरिकम् a kind of red chalk. -चूडः 1 the blue jay. -2 a cock. -जम् tin. -दीधितिः fire. -द्वीपः *N.* of Sumātra. -धातुः red ochre. -नाभः ammonite (शालग्राम); Mb. 5. 40. 10. -पक्षः *N.* of Garuḍa. -पद्मा the celestial Ganges. -पाठकः borax. -पुष्पः the Champaka tree. -फला a kind of Musa (Mar. सोनकेळ). -बन्धः a deposit of gold. -बिन्दुः *N.* of Viṣṇu. -भूमिका 1 Ginger. -2 Cassia bark (Mar. दालचिनी). -भृङ्गारः a golden vase. -माक्षिकम् a kind of mineral substance; तां च लोहं च वज्रं च काचं च स्वर्णमाक्षिकम् Śiva B. 30. 11. -यूथी, -यूथिका yellow jasmine; Bhāg. 8. 2. 18. -रीतिः bell-metal. -रेखा, -लेखा a streak of gold. -रेतस् the sun. -वज्रम् a sort of steel. -वणिज् *m.* 1 a gold-merchant. -2 a money-changer. -वर्णा, -र्णम् turmeric.

स्वर्णक *a.* Golden, made of gold.

स्वर्त् 10 P. To go; L. D. B.

स्वर्द् 1 Ā. (खर्दते) 1 To taste, relish. -2 To be pleasing.

स्वल् 1 P. (खलति) To go, move.

स्वल्प *a.* [सुष्ठु अल्पं प्रा० स०] (compar. स्वल्पीयस्; superl. स्वल्पिष्ठ) 1 Very small or little, minute. -2 Trifling, insignificant. -3 Brief, short; स्वल्पं तथायुः Pt. 1. -4 Very few. -**Comp.** -अङ्गुलिः the little finger. -आहार *a.* eating very little, most abstemious. -इच्छ *a.* unpretentious, unassuming. -कङ्कः a species of heron. -केशरिन् *m.* the Kovidāra tree. -दृग् *a.* very short-sighted (lit. and fig.). -बल *a.* very feeble or weak. -वयस् very young. -विषयः 1 an insignificant matter. -2 a small part. -व्ययः very little expenditure, stinginess. -त्रीड *a.* having little shame, shameless, impudent. -शरीर *a.* diminutive, dwarfish. -स्मृति *a.* having a short memory.

स्वल्पक *a.* Very little, very small or few.

स्वल्पीयस् *a.* Much less, smaller, more minute (compar. of स्वल्प *q. v.*); अतः स्वल्पीयसि द्रव्ये यः सोमं पिबति द्विजः Ms. 11. 8.

स्वल्पिष्ठ *a.* Smallest, least, most minute (superl. of स्वल्प *q. v.*).

स्वशुरः A father-in-law; cf. स्वशुर.

स्वसा, स्वस् *f.* [सू अस्-ऋन्; Un. 2. 97] A sister; तस्य शक्तिं रणे काष्णिमृत्योर्घोरां स्वसामिव Mb. 6. 116. 3; स्वसारमादाय विदर्भनाथः पुरप्रवेशाभिमुखो बभूव R. 7. 1, 29. -2 A finger (Ved.).

स्वस्त *a.* Going or moving at will or pleasure.

स्वस्क् 1 Ā. (स्वस्क्ते) See स्वस्क्.

स्वस्ति *f., n.* Welfare; समारम्भान्बुभूषेत हतस्वस्तिरक्चिनः Mb. 12. 8. 6; जितं त आत्मविदुष्य स्वस्तये स्वस्तिरस्तु मे Bhāg. 4. 24. 33. -*ind.* A particle meaning 'may it be well with (one)'; 'fare-well,' 'hail,' 'adieu' (with dat.); स्वस्ति तेऽस्त्वान्तरिक्षेभ्यः पार्थिवेभ्यश्च भारत Mb. 3. 37. 35; स्वस्ति भवते S. 2; स्वस्त्यस्तु ते R. 5. 17; it is also used in expressing one's approbation; (often used at the beginning of letters). -**Comp.** -अयनम् 1 a means of securing prosperity. -2 the averting of evil by the recitation of mantras or performance of expiatory rites. -3 the benediction of a Brāhmaṇa after presentation of offerings; प्रास्थानिकं स्वस्त्ययनं प्रयुज्य R. 2. 70. -*a.* Auspicious; इदं स्वस्त्ययनं श्रेष्ठम् Ms. 1. 106; Mb. 1. 75. 2. -**कर्मन्** *n.* causing welfare. -कारः a bard. -दः, -भावः an epithet of Śiva. -मुखः 1 a letter. -2 a Brāhmaṇa. -3 a bard, panegyrist. -वाचकः benediction, congratulation. -वाचनम्, -वाचनकम्, -वाचनिकम् 1 a religious rite preparatory to a sacrifice or any religious or solemn observance. -2 a complimentary or congratulatory present of flowers &c. to any one attended with good wishes and blessings. -वाच्यम् congratulation, invoking blessings.

स्वास्तिकः [स्वस्ति शुभाय हितं क] 1 A kind of mystical mark (卐) on persons or things denoting good luck. -2 A lucky object. -3 The meeting of four roads. -4 The crossing of the arms, making a sign like the cross; स्तनविनिहितहस्तस्वास्तिकाभिर्वधुभिः Mā. 4. 10; Śi. 10. 43. -5 A palace of particular form. -6 A particular symbol made with ground rice and shaped like a triangle. -7 A kind of cake. -8 A voluptuary, libertine. -9 Garlic. -10 A kind of bard (who utters words of eulogy); पुरःसरैः स्वस्तिकस्तमागधैः Rām. 2. 16. 46 (com. स्वस्तिका जयजयेति वादिनो बन्दिनः). -कः, -कम् 1 A mansion or temple of a particular form with a terrace in front. -2 A particular mode of sitting practised by Yogins (in which the toes are placed in the inner hollow of the knees). -3 A seat (पीठ) prepared for a deity; Mb. 12. 40. 7 (com. स्वस्तिकान् सर्वतोभद्रायङ्कितानि देवतापीठानि). -**Comp.** -कर्ण *a.* marked on the ear with the figure स्वस्तिक. -पाणि *a.* 1 crossing hands like स्वस्तिक. -2 holding auspicious things in hands; श्रुत्वा चेदं वचनं पार्थिवस्य सर्वं पुरं स्वस्तिकपाणिभूतम् Mb. 4. 68. 27 (com. स्वस्तिकं मङ्गलारतिकादि दधिदूर्वादि च पाणौ यस्य तत् स्वस्तिकपाणिभूतम्).

स्वस्तिमत *a.* Doing well, happy, safe; भूतातुकम्पा तव चेदियं गौरिका भवेत् स्वस्तिमती त्वदन्ते R. 2. 48.